บทความ ๐๘/๒๕๖๘
เฉลิมพล เลียบทวี

ทายาทโดยธรรม ผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยขอข้อมูลของผู้เอาประกันภัย

เรื่องนี้เป็นกรณีหน่วยงานของรัฐขอหารือ กรณีทายาทโดยธรรม และผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยขอข้อมูลของผู้เอาประกันภัยที่ถึงแก่กรรมแล้ว โดยหารือว่าหน่วยงานจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้กับบุคคลดังกล่าวได้หรือไม่ อย่างไร

สำนักงานเอได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ขอหารือว่า ในกรณีที่ทายาทโดยธรรม ผู้รับประโยชน์ หรือผู้มีสิทธิเรียกร้องตามกรมธรรม์ประกันภัยประสงค์จะขอข้อมูลเกี่ยวกับกรมธรรม์ประกันภัยของผู้เอาประกันภัยที่เสียชีวิตเพื่อนำไปใช้เรียกร้องสิทธิตามกรมธรรม์ประกันภัยนั้น สำนักงานเอจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้กับบุคคลดังกล่าวได้หรือไม่

คณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้พิจารณาแล้วมีความเห็นสรุป ดังนี้

๑. กรณีทายาทโดยธรรมของผู้ทำประกันหรือผู้เอาประกันภัยที่ถึงแก่กรรมแล้วมาขอข้อมูลของผู้ทำประกันหรือผู้เอาประกันภัยที่ถึงแก่กรรมดังกล่าว ถือเป็นการขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตนตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งมาตรา ๒๕ วรรคห้า กำหนดให้บุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมีสิทธิดำเนินการแทนผู้ที่ถึงแก่กรรมได้ ซึ่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๑ กำหนดให้ (๑) บุตรชอบด้วยกฎหมายหรือบุตรบุญธรรม (๒) คู่สมรส (๓) บิดาหรือมารดา (๔) ผู้สืบสันดาน (๕) พี่น้องร่วมบิดามารดา มีสิทธิดำเนินการขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่งแทนผู้ที่ถึงแก่กรรมได้ ดังนั้น สำนักงานเอจึงต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของผู้ที่ถึงแก่กรรมให้กับทายาทดังกล่าว

๒. กรณีผู้ขอข้อมูลเป็นผู้รับประโยชน์หรือผู้มีสิทธิเรียกร้องตามกรมธรรม์ประกันภัย ซึ่งมิใช่ทายาทของเจ้าของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ถึงแก่กรรมไปแล้ว ถือเป็นการใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ที่หน่วยงานของรัฐต้องใช้ดุลพินิจในการเปิดเผยภายใต้หลักเกณฑ์ตามมาตรา ๑๕ (๕) คือ ต้องพิจารณาว่าการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรหรือไม่ หรือเข้าลักษณะอย่างหนึ่ง อย่างใด ตามมาตรา ๑๕ ในกรณีอื่นหรือไม่ หากสำนักงานเอพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สามารถเปิดเผยได้จะต้องแจ้งให้ผู้ขอทราบ รวมทั้งแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ผู้ขอทราบด้วย

มีข้อสงสัยการปฏิบัติและใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐๒ ๒๘๓ ๔๖๗๘-๗๙

หนังสือตอบข้อหารือของคณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (ที่ นร ๐๑๐๘/๔๘๕๗ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๗)

นายเฉลิมพล เลียบทวี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

"ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต"